

25 LAT RYNKU ENERGII W POLSCE

REE'2019

Kazimierz Dolny, październik, 219

Plan prezentacji

OBRAZ ZMIAN W UE I POLSCE

WYBRANE AKTY PRAWNE

KAMIENIE MIŁOWE KSZTATOWANIA RYNKU ENERGII ELEKTRYCZNEJ W POLSCE

KRAJOWE ZAPOTRZEBOWANIE NA MOC I ENERGIĘ

STRUKTURA RYNKU

ZASOBY WYTWÓRCZE I DYSTRYBUCYJNE

NAKŁADY INWESTYCYJNE

POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ELEKTROENERGETYKI

ROZWÓJ RYNKU – WOLUMENY, OBROTY

RENTOWNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI ENERGETYCZNEJ W PODSEKTORACH

ODBIORCY KOMERCYJNI

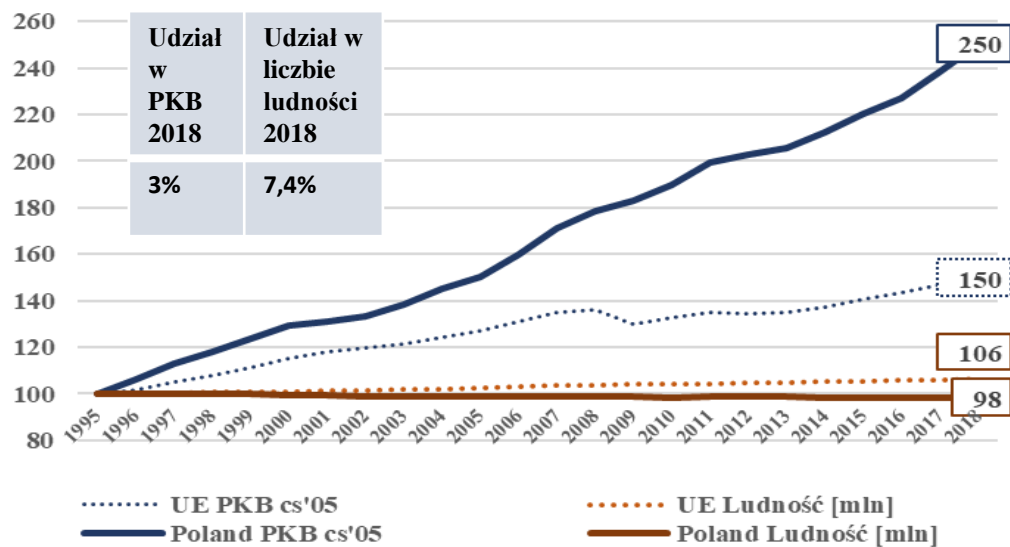
GOSPODARSTWA DOMOWE

OSTATNIE LATA NA RYNKU ENERGII

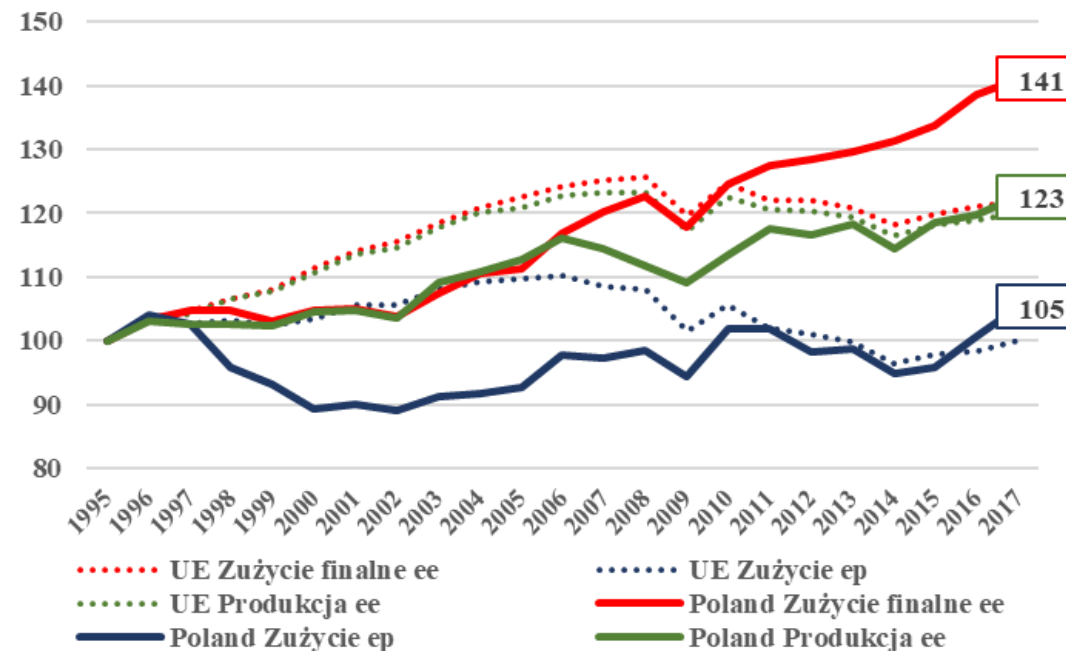
PODSUMOWANIE

Obraz zmian w UE i w Polsce (1)

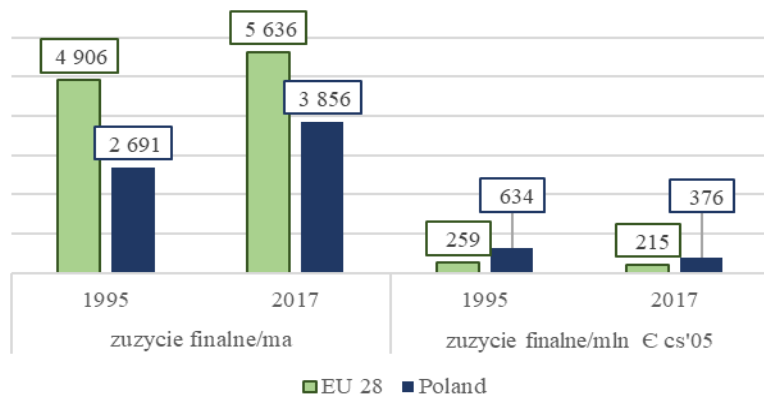
Dynamika PKB_(€'05) i liczby ludności dla UE i Polski [%]

Dynamika produkcji, finalnego zużycia energii elektrycznej oraz zużycia energii pierwotnej dla UE i Polski [%]

Finalne zużycie energii na mieszkańca i na PKB [kWh/ma; MWh/mln €'05]

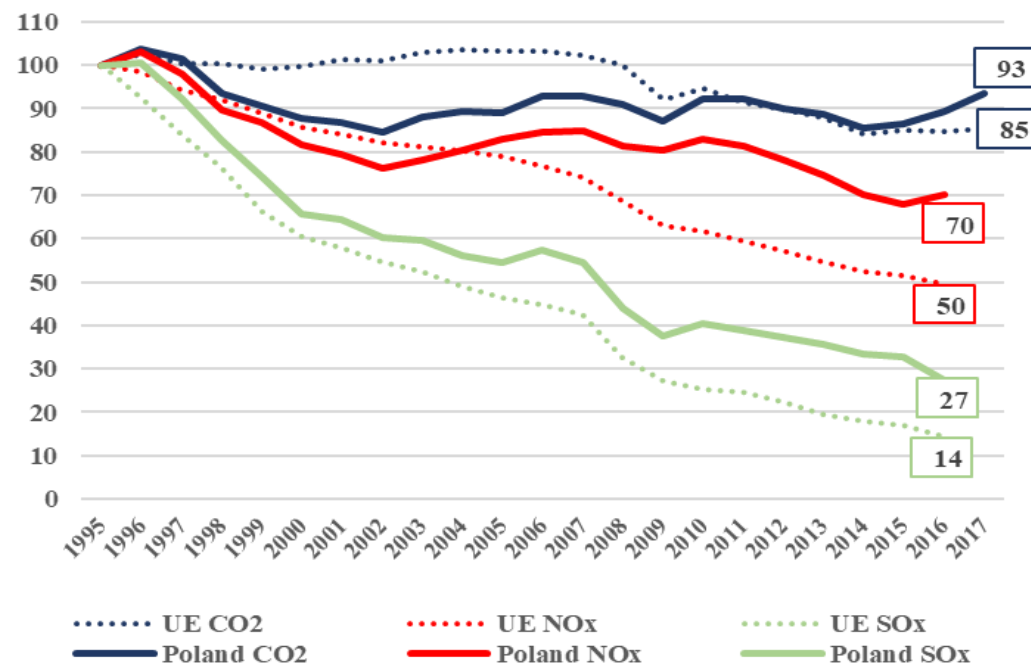

Wzrost zapotrzebowania na energię w Polsce w okresie 1995-2017 wyniósł 127% (produkcji 123%, zużycia finalnego 141% (z uwzgl. r.bil.))

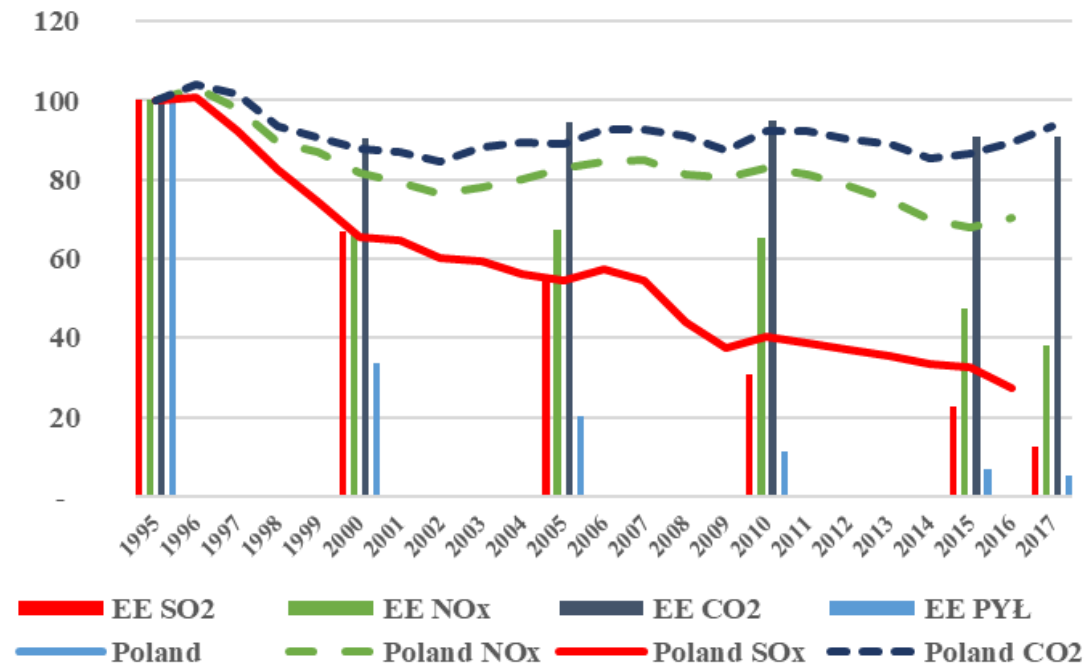
Przy uwzględnieniu zmian w poziomie PKB oraz liczby ludności zużycie energii (finalne) na mieszkańca jest nadal stosunkowo niskie, a na mld €'05 PKB stosunkowo wysokie

Obraz zmian w UE i w Polsce (2)

Dynamika krajowych emisji zanieczyszczeń powietrza dla UE i Polski [%]

Dynamika emisji zanieczyszczeń powietrza na poziomie kraju i elektroenergetyki w Polsce [%]

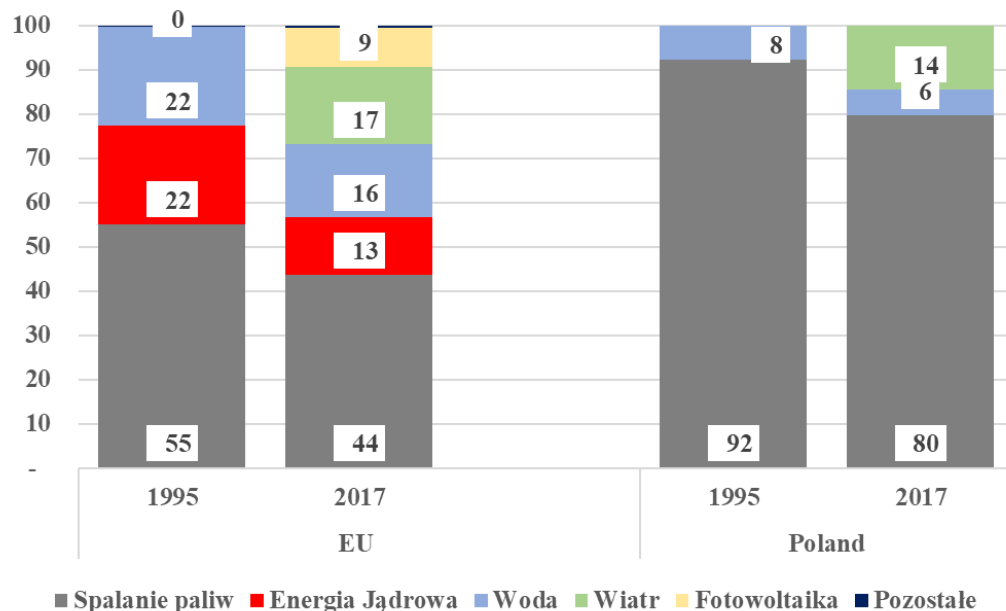
Krajowe emisje zanieczyszczeń powietrza systematycznie maleją, jednak wolniej niż średnio w UE

Elektroenergetyka wpływa na obniżenie krajowych emisji w większym stopniu niż pozostałe obszary gospodarki

Problem stanowi emisja dwutlenku węgla

Obraz zmian w UE i w Polsce (3)

Zmiany struktury mocy elektroenergetyki zawodowej dla UE i Polski [%]

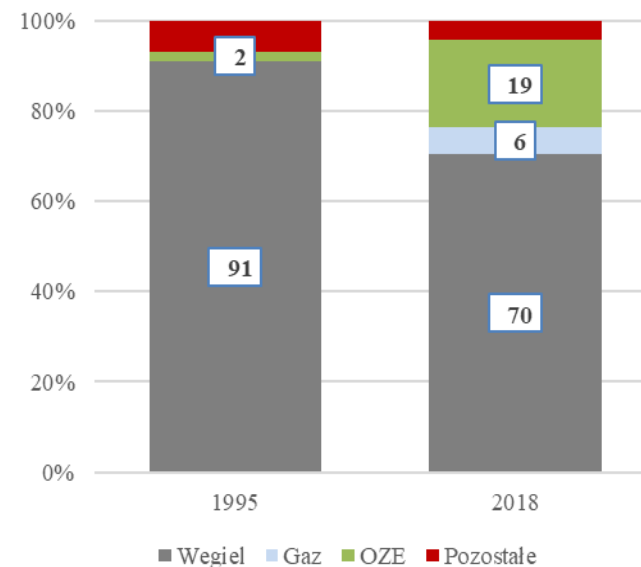
Polska zachowuje konserwatywną strukturę mocy – zmiany są znacznie wolniejsze niż w Europie

Wzrost mocy zainstalowanych w Polsce o ponad 1/3 (do 4,3GW)

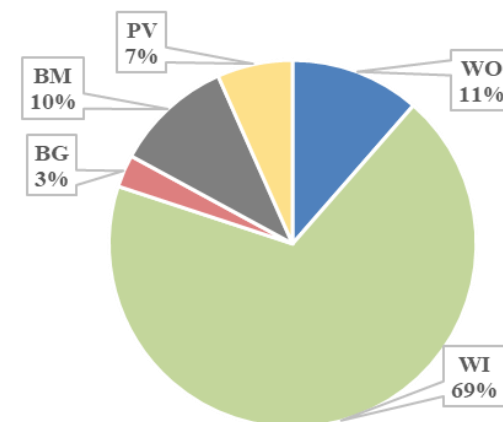
W ramach części „spalanie paliw” węgiel stanowi 70%, gaz (nowe moce) 6%, OZE 19%

Moce odnawialne (8,5MW, a sierpniu’19 ponad 9GW) – gwałtowny rozwój fotowoltaiki (sierpień’19: blisko 12% w strukturze OZE)

Zmiany struktury mocy zainstalowanych w Polsce [%]

Struktura mocy zainstalowanych OZE w Polsce, 2018 [%]

Wybrane akty prawne

1990	Dyrektywa dotycząca wspólnotowej procedury poprawy przejrzystości cen energii elektrycznej i gazu nakładanych na odbiorców przemysłowych
	Dyrektywa w sprawie przesyłu energii elektrycznej sieciami przesyłowymi
1996	Dyrektywa dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej
1997	Ustawa PRAWO ENERGETYCZNE
2003	Dyrektywa dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej uchylająca dyrektywę z roku 1996
	Dyrektywa ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych
2007	Ustawa o zasadach pokrywania kosztów powstałych w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych na sprzedaż mocy i energii elektrycznej
2009	Dyrektywa dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej uchylająca dyrektywę z roku 2003
	Dyrektywa w sprawie promowania energii ze źródeł odnawialnych
2011	Rozporządzenie w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT)
2012	Dyrektywa w sprawie efektywności energetycznej
	Dyrektywa w sprawie
2015 - 2017	Rozporządzenia ustanawiające kodeksy sieciowe regulujące kwestie przyłączania odbioru, przyłączania jednostek wytwórczych, przyłączania systemów wysokiego napięcia prądu stałego, stanu zagrożenia i odbudowy systemów elektroenergetycznych,
	Rozporządzenia ustanawiające wytyczne określające zasady współpracy wzajemnej ośpi i osd oraz wytyczne określające zasady alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, wytyczne dla wyznaczania i alokacji międzyobszarowych zdolności przesyłowych oferowanych na rynkach długoterminowych oraz wytyczne dotyczące bilansowania europejskich systemów elektroenergetycznych
2015	Ustawa o odnawialnych źródłach energii
2017	Ustawa o rynku mocy
2018	Ustawa o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji
	Ustawa o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (ustawa „cenna”)
2019	Dyrektywa dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (przekształcona)
	Rozporządzenie w sprawie wewnętrznego rynku energii elektrycznej
	Ustawa o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych
Dyrektywy dotyczące norm emisji ze źródeł spalania	

Kamienie milowe kształtowania rynku energii elektrycznej w Polsce

1995	Przłączenie do systemu UCPTE (przekształcony w UCTE)
1997	Ustawa Prawo energetyczne
1999	Pierwsze rozporządzenie" taryfowe" dla energii elektryczne. Wytwarzanie - likwidacja opłat za moc, rozdzielenie cen dla odbiorców końcowych na energię elektryczną i opłaty sieciowe
2000	Uruchomienie połączenia kablowego ze Szwecją
2001	Uruchomienie rynku bilansującego Uwolnienie rynku hurtowego
2002	Uruchomienie dobowo-godzinowego rynku bilansującego
2003	System wsparcia dla odnawialnych źródeł energii
2004	Odbiorcy instytucjonalni otrzymali prawo zmiany sprzedawcy Wyodrębnienie PSE-Operator SA
2005	Wprowadzenie obowiązku zatwierdzania IRIESP w zakresie bilansowania i zarządzania ograniczeniami systemowymi Zakończenie KDT Bełchatów (ograniczającego ceny hurtowe)
2006	Wprowadzenie instytucji "Sprzedawcy z urzędu"
2007	Obowiązek uzyskania niezależności pod względem formy prawnej operatorów systemów dystrybucyjnych Prawo zmiany sprzedawcy dla odbiorców indywidualnych (gospodarstw domowych)
2008	Rozwiązanie kontraktów długoterminowych (KDT) Uwolnienie rynku detalicznego (bez gospodarstw domowych)
2009	Rozporządzenie PE i Rady w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej
2010	Wejście w życie obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej na giełdach towarowych (tzw. obligo giełdowe)
2011	Rozporządzenie REMIT (w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii)
2014	Opracowanie oficjalnego wzoru GUD-K (kompleksowa umowa na sprzedaż i dystrybucję energii elektrycznej po zmianie sprzedawcy)
2015	Ustawa o odnawialnych źródłach energii- zmiana systemu wsparcia na aukcyjny Uruchomienie mostu energetycznego z Litwą
2016	Pierwsze aukcje dla odnawialnych źródeł energii Wprowadzenie instytucji "Sprzedawcy zobowiązanego" Zmiana opodatkowania i możliwości budowy elektrowni wiatrowych (Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych) Ustanowienie statusu "odbiorcy przemysłowego" Uruchomienie przesuwników fazowych na granicy z systemem niemieckim
2015-2017	Rozporządzenia KE w sprawie kodeksów sieciowych
2017	Podniesienie obligo giełdowego do 30% (grudzień) Uruchomienie rynku mocy
2018	Ustawa o promowaniu energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji - zmiana systemu wsparcia na aukcyjny Podniesienie obligo giełdowego do 100% (grudzień) Ustawowe ograniczenie wzrostu cen dla odbiorców końcowych
2019	System rekompensat dla odbiorców energochłonnych

Wybrane akty prawne

Ustawa o przekształceniach własnościowych niektórych przedsiębiorstw państwowych o szczególnym znaczeniu dla gospodarki państwa - 1993

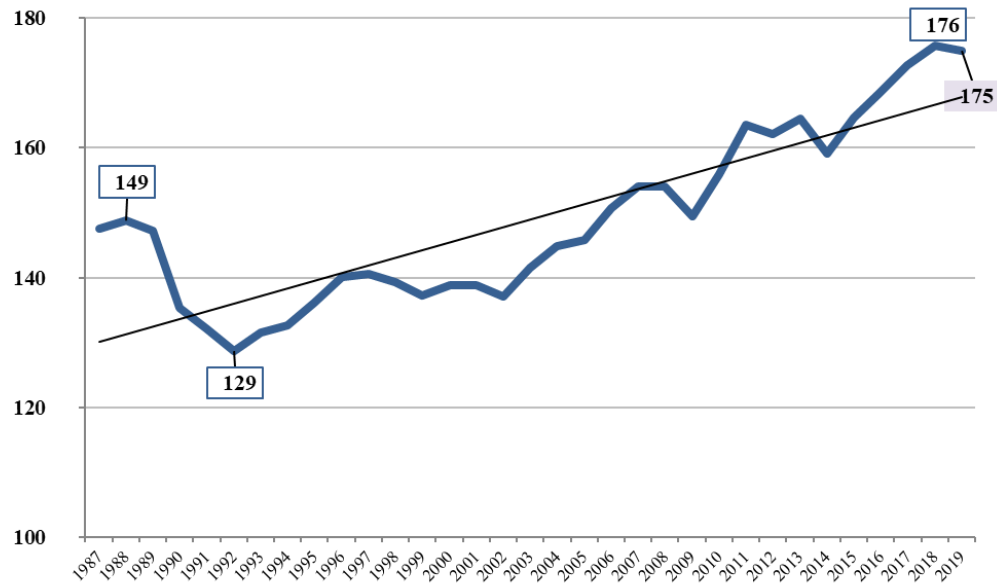
Ustawa prawo energetyczne - 1997

CELEM USTAWY JEST TWORZENIE WARUNKÓW DO

- 1. ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU KRAJU,**
- 2. ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA ENERGETYCZNEGO,**
- 3. OSZCZĘDNEGO I RACJONALNEGO UŻYTKOWANIA PALIW I ENERGII,**
- 4. ROZWOJU KONKURENCJI,**
- 5. PRZECIWDZIAŁANIA NEGATYWNYM SKUTKOM NATURALNYCH MONOPOLI,**
- 6. UWZGLĘDNIANIA WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA,**
- 7. UWZGLĘDNIANIA ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH,**
- 8. RÓWNOWAŻENIA INTERESÓW PRZEDSIĘBIORSTW ENERGETYCZNYCH I ODBIORCÓW PALIW I ENERGII**

Krajowe zapotrzebowanie na moc i energię

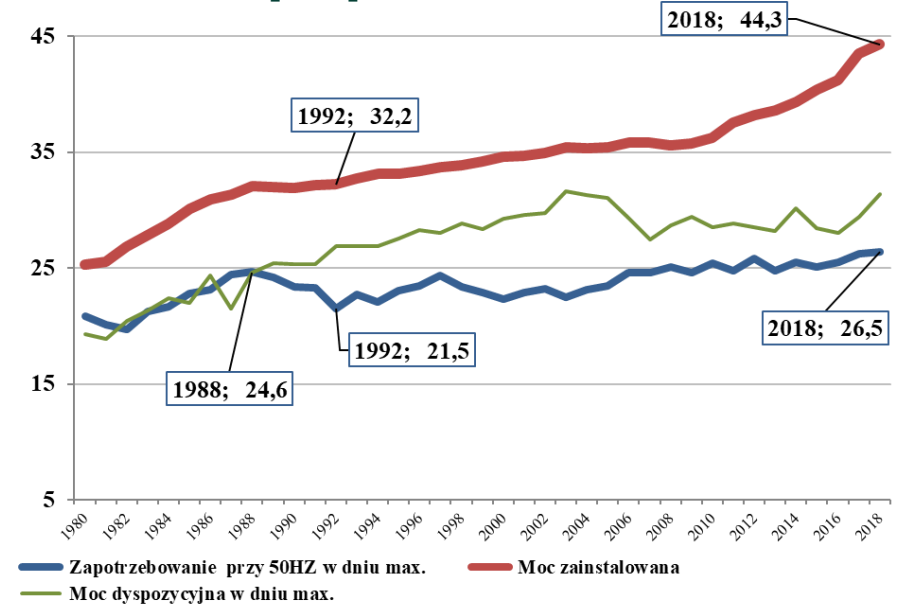
Zapotrzebowanie na energię elektryczną [TWh]

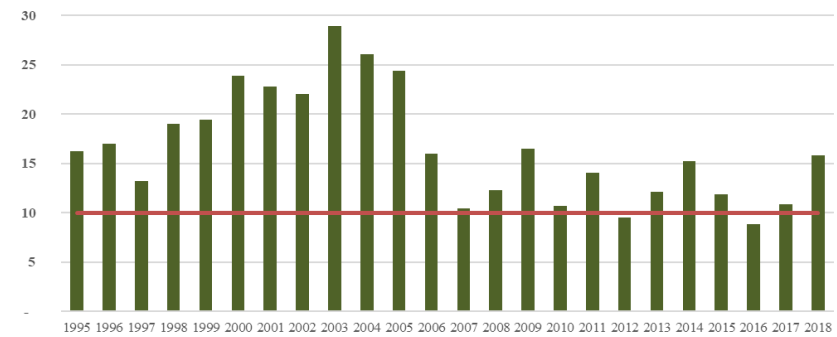
Liczba odbiorców: 1995: 14,8 mln, w tym około 13mln GD
2018: 17,3 mln, w tym ponad 15mln GD

	Średnioroczne tempo wzrostu			
	krajowego zapotrzebowania na energię elektryczną	zapotrzebowania na moc	mocy zainstalowanej	mocy dyspozycyjnej w dniu max
1995 - 2018	101,1	100,6	101,3	100,5
2000 - 2018	101,3	101,0	101,4	100,4
2010 - 2018	101,5	100,5	102,5	101,2

Moce w KSE [GW]

Margines mocy w dniu max. Zapotrzebowania na moc [%]

Struktura rynku 1995 / 2019

1995

ELEKTROENERGETYKA ZAWODOWA Państwowe spółki prawa handlowego

- 33 Spółki dystrybucyjne
- Polskie Sieci Elektroenergetyczne
- 18 Elektrowni i Zespołów
Elektrowni lub Elektrociepłowni

Przedsiębiorstwa Państwowe

- 15 Elektrowni i Zespołów
Elektrowni
- 4 Kopalnie węgla brunatnego
- 6 elektrociepłowni niezależnych
(własność przedsiębiorstw
przemysłowych)

ELEKTROENERGETYKA PRZEMYSŁOWA

- 198 elektrociepłowni przemysłowe

KONCESJE

	1998	2018
Wytwarzanie	49	1 123
Przesył i dystrybucja	100	184
Obrót	101	450
OZE, mikro-, małe		2 922
BG (rejestr KOWR)		95

2019

ELEKTROENERGETYKA ZAWODOWA

- **Przedsiębiorstwa z większościami udziałem skarbu państwa**

4 Grupy kapitałowe posiadające cały łańcuch dostaw energii – od pozyskania energii pierwotnej (węgiel, wiatr, woda, słońce) do sprzedaży odbiorcom końcowym (PGE, ENEA, ENERGA, TAURON PE)

1 Grupa kapitałowa – wytwarzanie, obrót (PGNiG)

1 Spółka – dystrybucja, obrót (PKP Energetyka)

- **Grupy kapitałowe z kapitałem zagranicznym**

✓ 3 – wytwarzanie, obrót (Veolia, Fortum, CEZ)

✓ 1 – obrót, dystrybucja (innogy)

- 2 spółki z kapitałem polskim – wytwarzanie, obrót (PAK, Polenergia)

- ok.70 - pozostałe aktywne przedsiębiorstwa obrotu

- ok.70 - pozostali wytwórcy energii wiatrowej (farmy od 10MW)

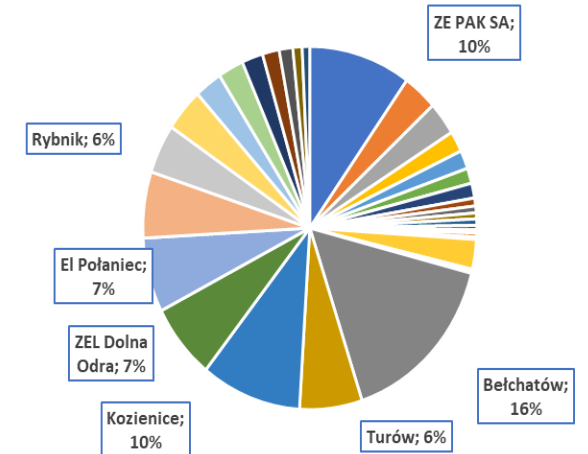
- 90 elektrociepłowni niezależne (własność przedsiębiorstw przemysłowych)

- Polskie Sieci Elektroenergetyczne SA

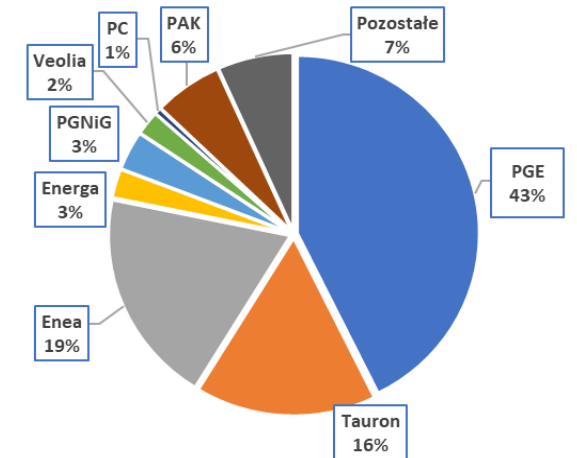
ELEKTROENERGETYKA PRZEMYSŁOWA

- 118 elektrociepłowni przemysłowych

Struktura mocy wytwórczych w elektrowniach ciepłych 1995 [27,3 GW]

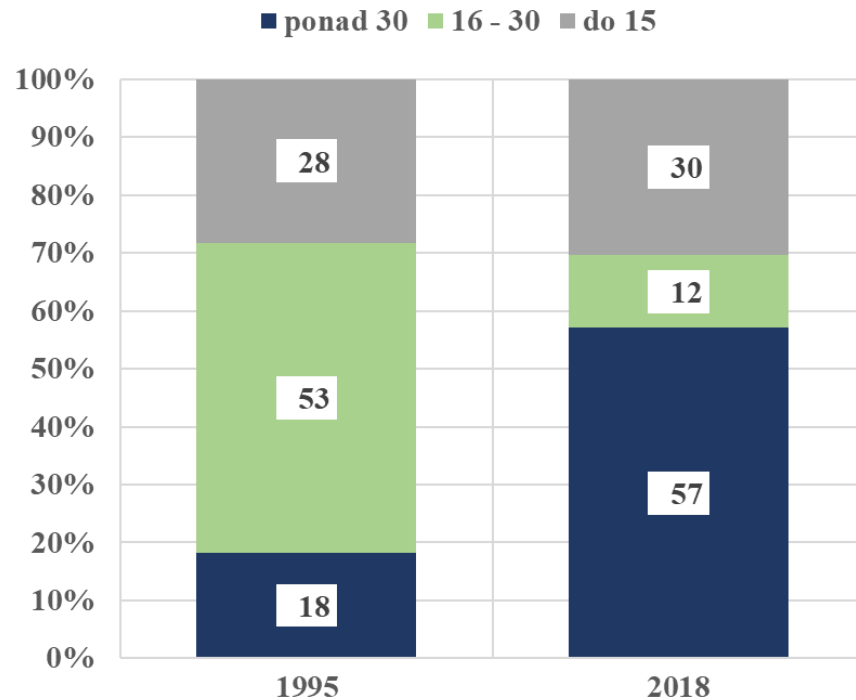

2018 [31,2 GW]

Zasoby wytwórcze i dystrybucyjne (1)

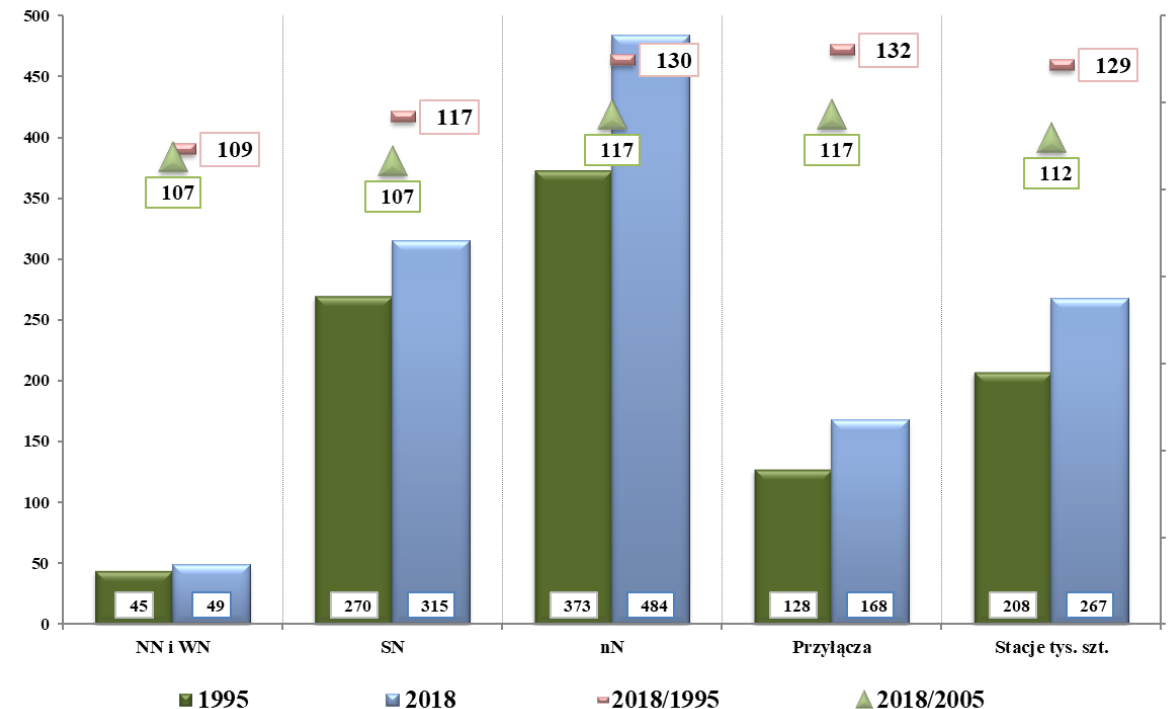
Struktura wiekowa zasobów wytwórczych*

*) bez energetyki przemysłowej, FW>10MW

Pomimo kilku nowych bloków węglowych oraz powstania energetyki wiatrowej struktura wiekowa zasobów wytwórczych znacznie się pogorszyła

Zmiany zasobów sieciowych [tys. km]

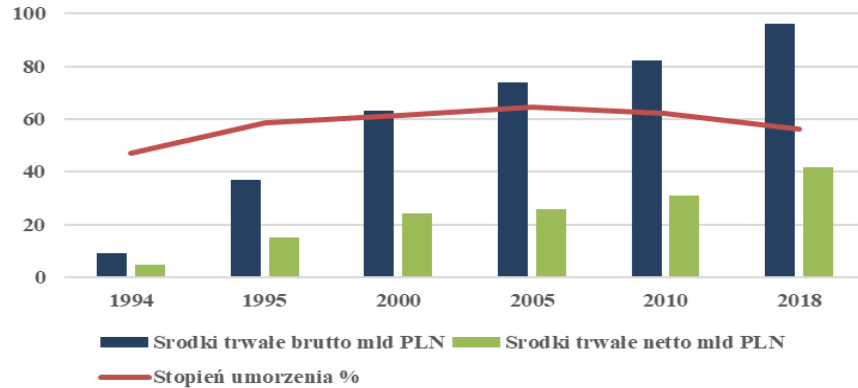

Największe zmiany nastąpiły dla sieci nN, m.in. w związku z pojawieniem się dużego operatora (niewydzielonego) PKP Energetyka

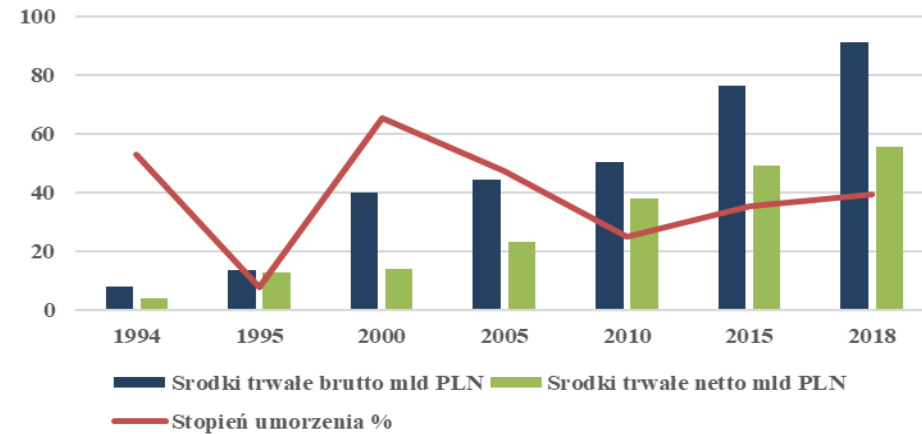
Na koniec 2018 roku blisko 1,6 mln liczników zdalnego odczytu w OSD

Zasoby wytwórcze i dystrybucyjne (2)

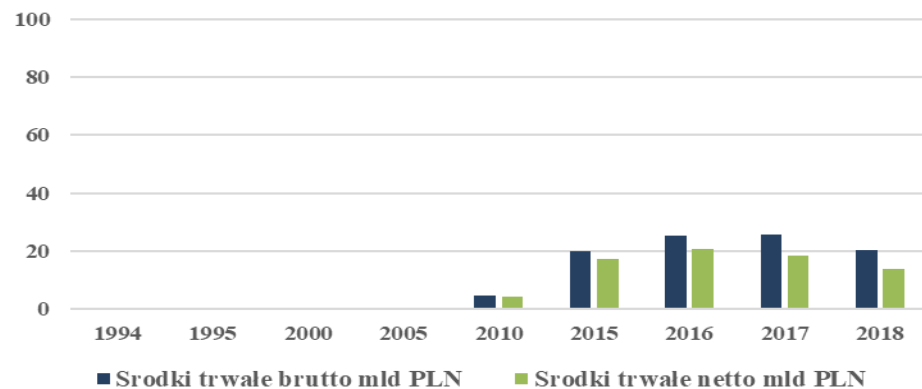
Środki trwałe w elektrowniach ciepłych [mld zł]

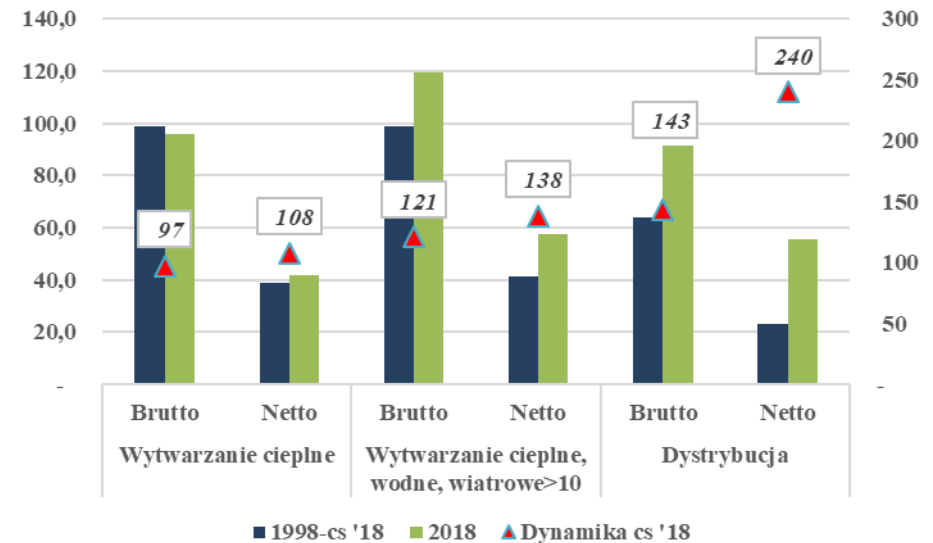
Środki trwałe w spółkach dystrybucyjnych/OSD [mld zł]

Środki trwałe w elektrowniach wiatrowych >10MW [mld zł]

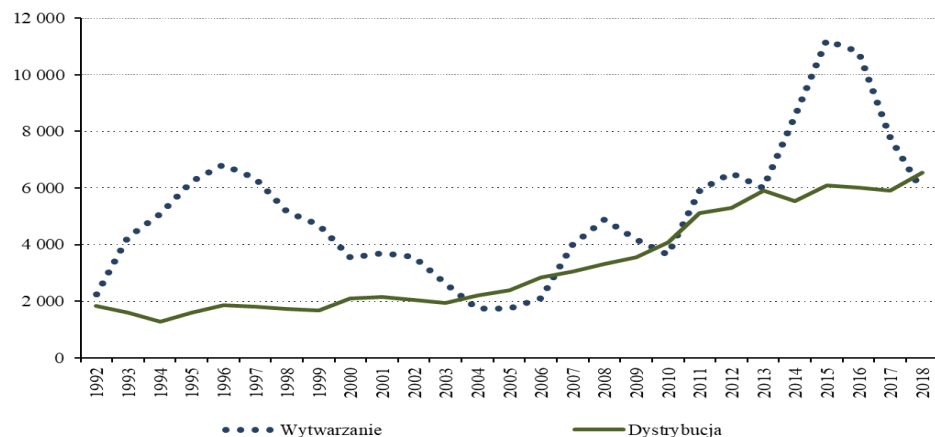

Środki trwałe w elektroenergetyce [mld zł'18]

Nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne [mln zł, cs'16]

Wytwarzanie [El EC (1992-2018) 140 mld zł'16]

Najwyższe chociaż nie nadmierne zadłużenie kapitałów własnych w latach 90-tych i na początku 21 wieku - w większości zabezpieczenie KDT związane z budową instalacji ochrony środowiska

Intensywność inwestowania w ostatnich latach na poziomie początkowego okresu reform

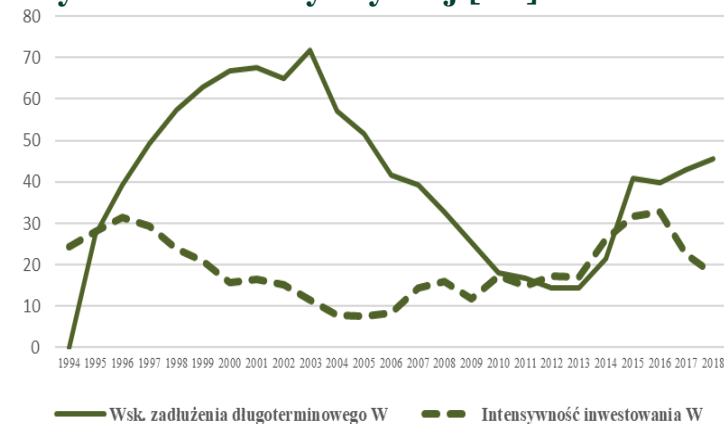
Systematyczne obniżanie norm emisyjnych wymusza stałe inwestowanie w zakresie instalacji OS

[FW>10MW (2010-2018) - 11 mld zł'16]

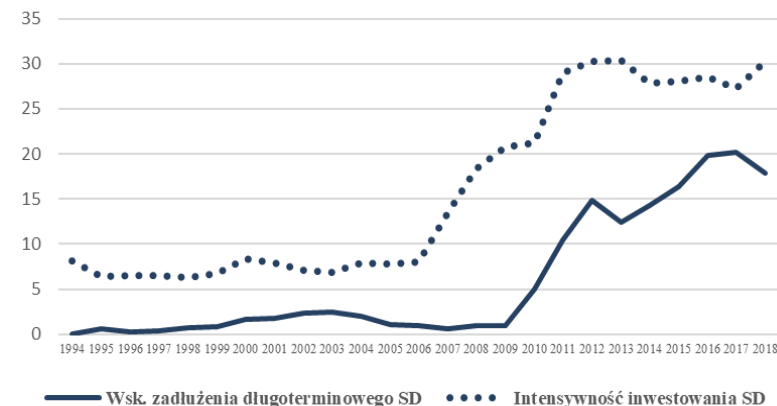
Dystrybucja [(1992-2018) 90 mld zł'16]

Niewielka intensywność inwestowania do roku 2006-2007 (do czasu wydzielenia OSD)
zabezpieczana była kapitałem własnym – zadłużenie jak i poziom inwestowania zaczęły narastać w bieżącej dekadzie

Wskaźniki dla działalności inwestycyjnej w wytwarzaniu* i dystrybucji[%]

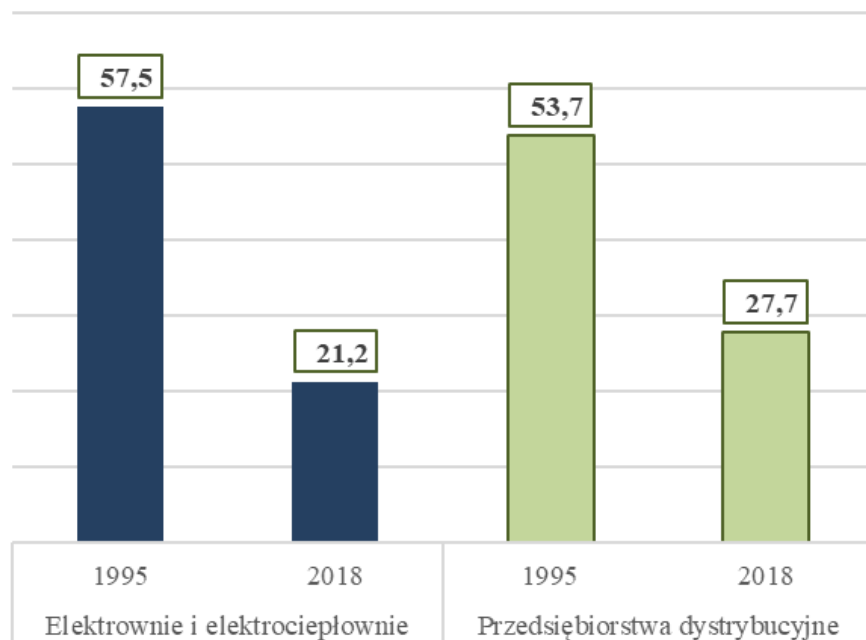

*) elektrownie ciepłownicze i elektrociepłownie zawodowe

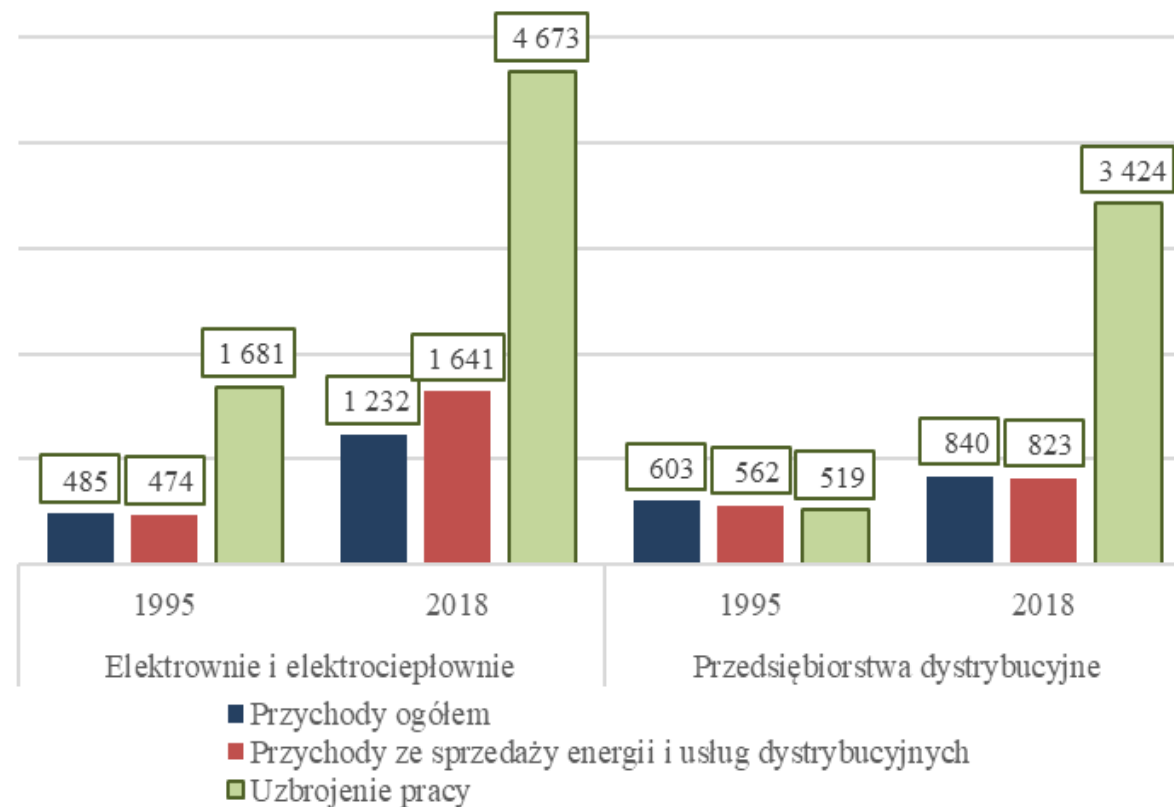

Efektywność zatrudnienia

Zatrudnienie [tys. zatrudn.]

Wskaźniki efektywności pracy [tys. zł/zatr.; cs'2018]

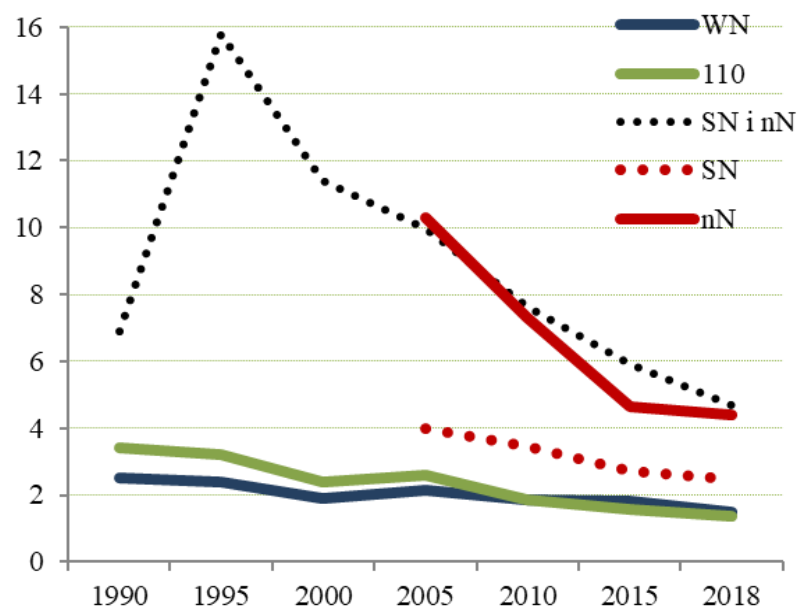
Restrukturyzacja i prywatyzacja elektroenergetyki wprowadziła wraz z kapitałem zagranicznym rynkowe formy organizacji pracy (know-how) i rozpoczęła procesy racjonalizacji ekonomicznej we wszystkich przedsiębiorstwach

Wydajność wzrosła w wytwarzaniu 2,5-3,5- krotnie, w dystrybucji 1,5- krotnie

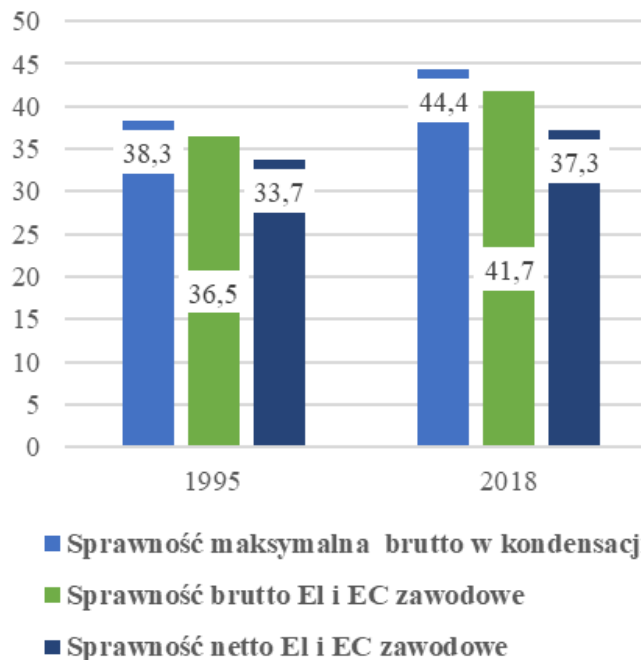
Wartość majątku trwałego przypadająca na zatrudnionego w wytwarzaniu ok. 3 razy, w dystrybucji blisko 7 razy

Poprawa efektywności energetycznej na poziomie dostaw i wytwarzania

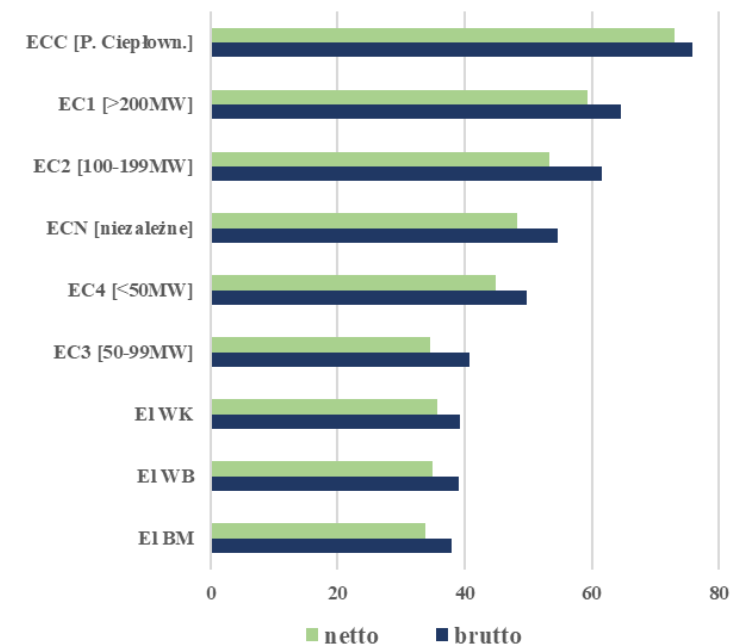
Wskaźniki strat sieciowych i różnicy bilansowej [%]

Sprawność wytwarzania* [%]

Sprawność wytwarzania* w roku 2018 [%]

*) elektrownie ciepłne i elektrociepłownie zawodowe

Dystrybucja

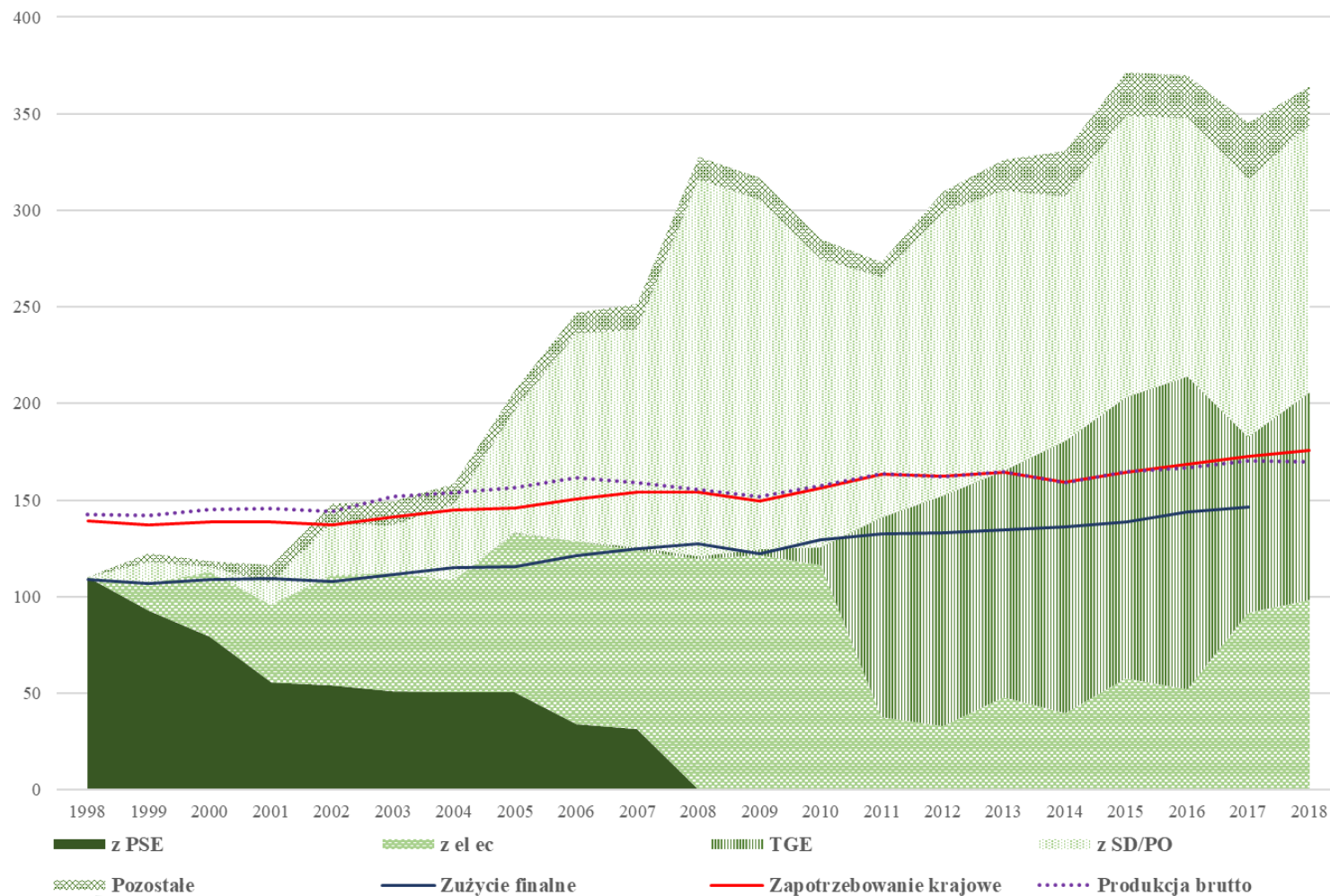
Od roku 1995 straty i różnice bilansowe spadły dokładnie o połowę z 18 do 9TWh!

Wytwarzanie

Sprawność wytwarzania – wzrosty kilkuprocentowe

Rynek hurtowy - wolumeny energii

Zakup energii przez przedsiębiorstwa obrotu* [TWh]

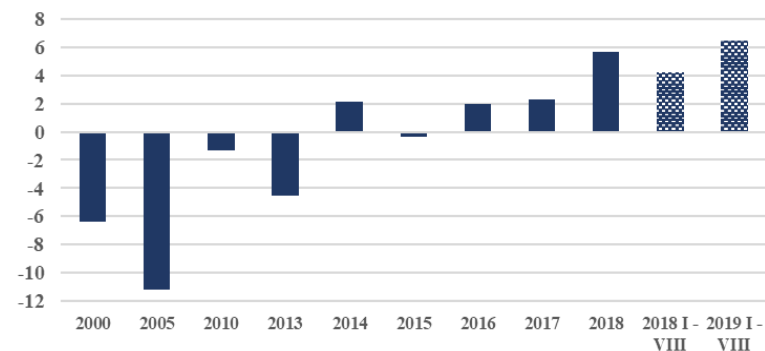
Całkowita zmiana struktury hurtowego handlu energią

Do roku 1998 wytwórcy energii sprzedawali do PSE energię i moc

Obroty na rynku giełdowym zaczęły nabierać znaczenia dopiero po wprowadzeniu obowiązku sprzedaży na giełdzie

Ustanie tego obowiązku dla dużej części rynku zmniejszyło płynność rynku giełdowego

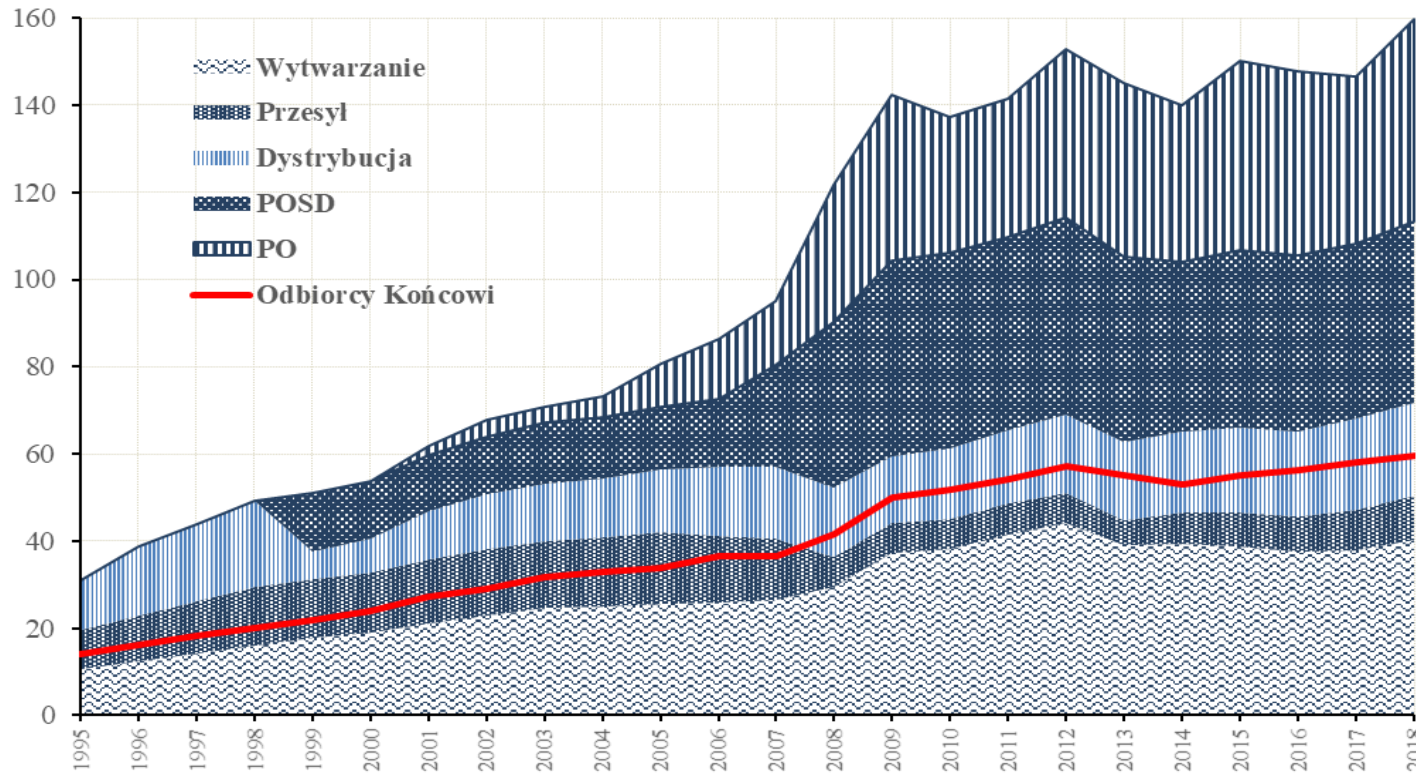
Saldo wymiany międzynarodowej [TWh]

Krajowy rynek w coraz większym stopniu zasilany jest tańszą energią z importu

Rynek hurtowy v rynek detaliczny

Przychody podsektorów oraz przychody od odbiorców końcowych [mld zł]

Gwałtowne wzrosty po roku 2007

Zasada TPA dostępna dla wszystkich odbiorców połowa 2007r

Wzrost cen węgla->kosztów wytwarzania->cen hurtowych i detalicznych

Zmiana płatnika akcyzy na energię elektryczną marzec 2009r

Poziom przychodów [mld zł]

	od OK	łącznie
1995 -	14 _{cb} / 29 _{cs} '18	31 _{cb} / 65 _{cs} '18
2018 -	60	160

Do momentu wydzielenia OSD stosunek przychodów od OK do całości przychodów kształtował się na poziomie 41-48%, po roku 2007 na poziomie 34-40%

Od roku 2008 obroty utrzymywały się na podobnym poziomie, w roku 2018 gwałtowny wzrost cen / przychodów

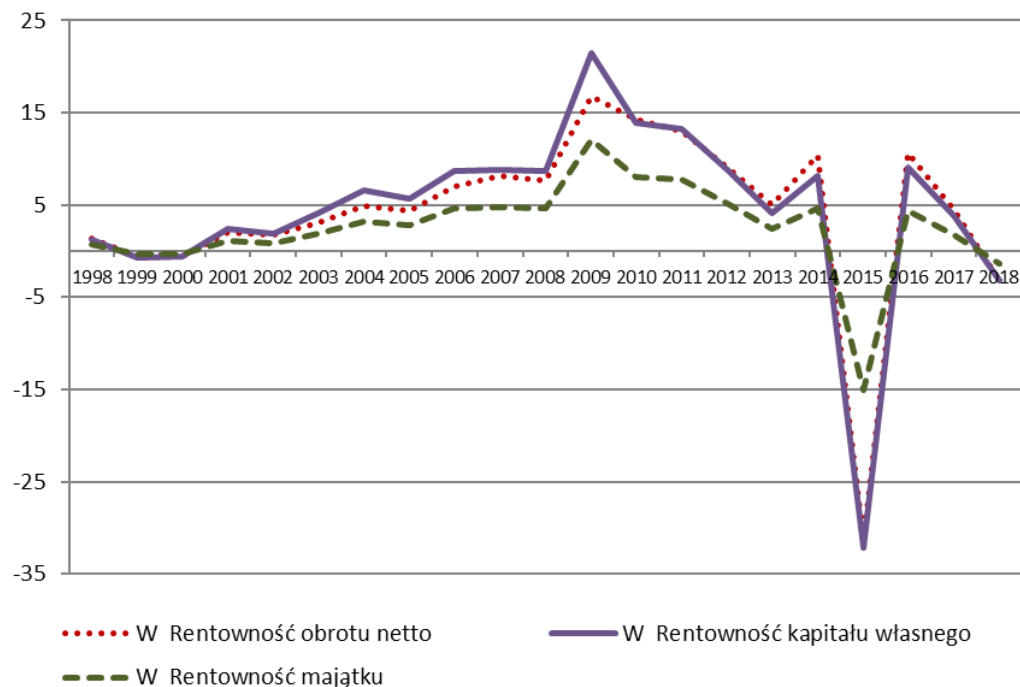
Podsektory regulowane – niewielki ale systematyczny wzrost przychodów

Podsektor obrotu – PO – trend wzrostowy, choć nieregularny; POSD – raczej trend spadkowy

Wytwarzanie – stabilizacja przychodów w ostatnich latach

Rentowność wg podsektorów (1)

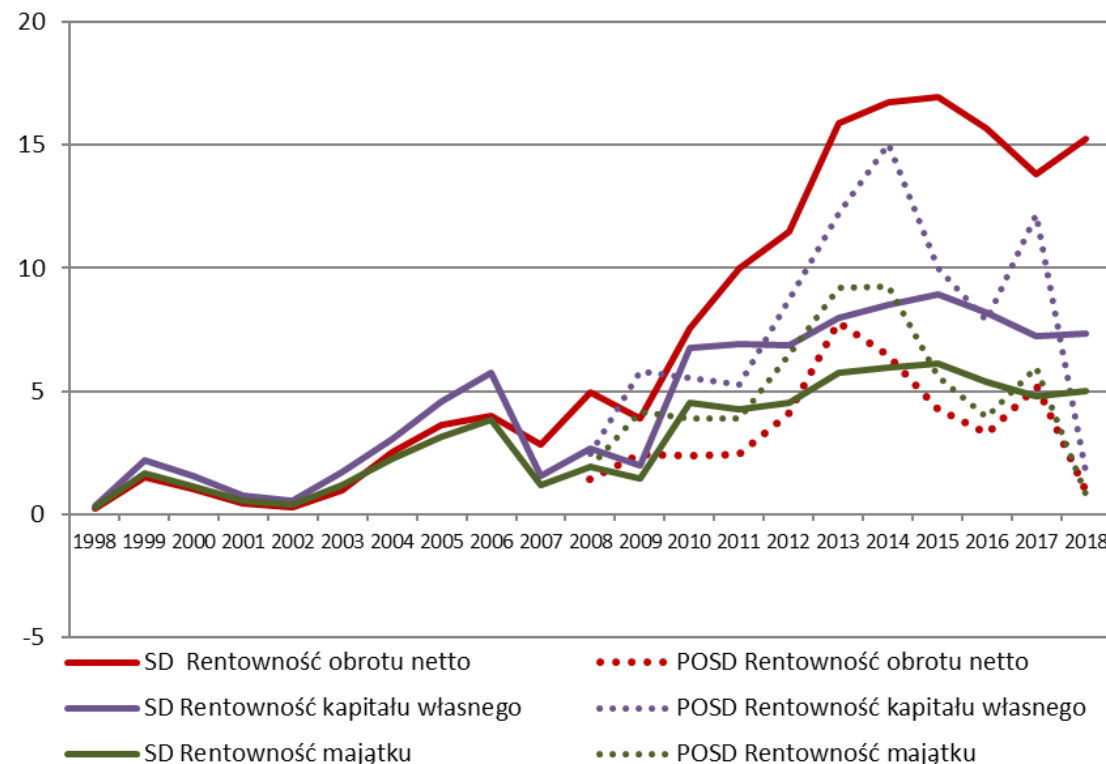
Wytwórcy energii *) [%]

*) elektrownie ciepłne i elektrociepłownie

Wytwórcy – maksimum rentowności przypada na okres najwyższych cen energii;
 straty (ujemna rentowność): 2015 -związane z przeszacowaniem aktywów
 2018 – głównie koszty paliw oraz pozwoleń na emisję CO₂

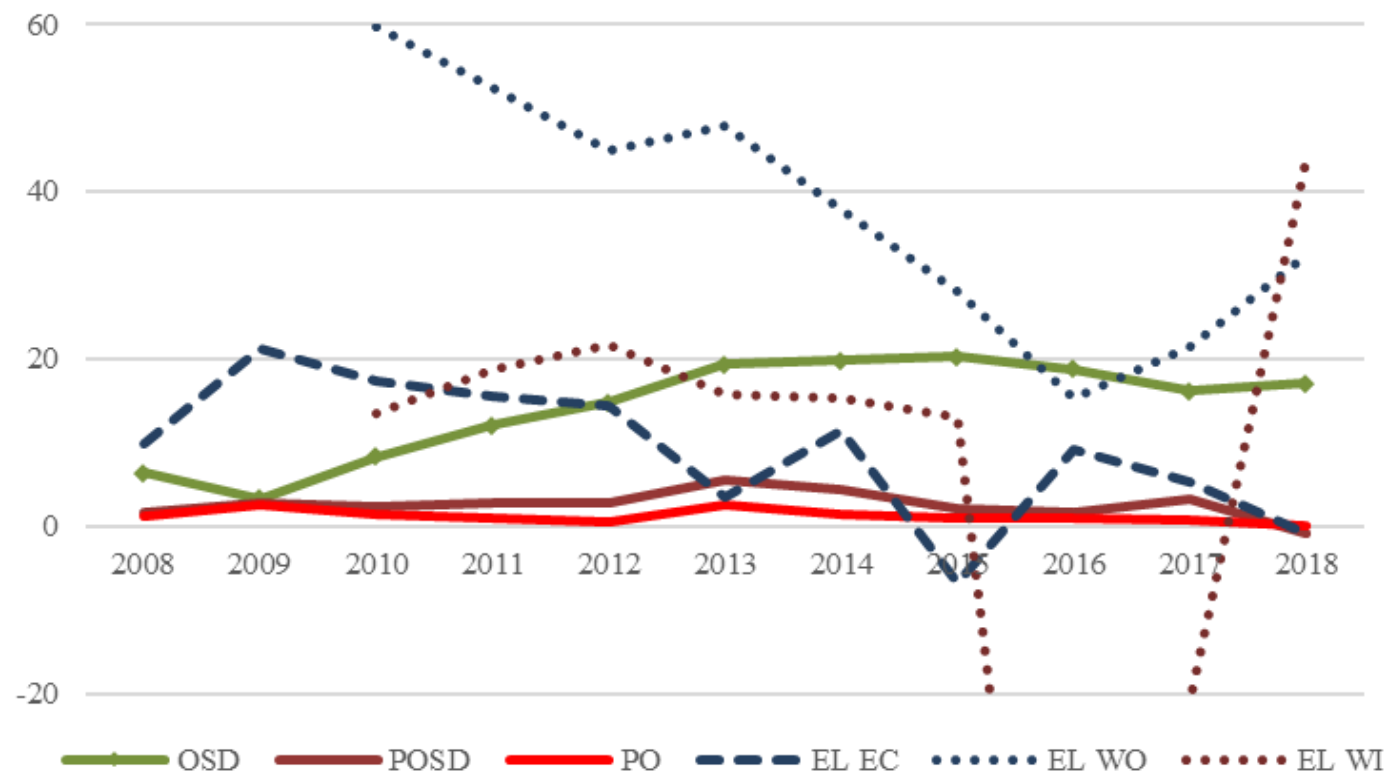
OSD i Obrót – spółki zasiedziałe [%]

Dystrybutorzy – poziom rentowności regulowany – pozwala na gromadzenie środków rozwojowych
Przedsiębiorstwa obrotu (POSD) – zmienność wskaźników zależna od poziomu cen na rynku hurtowym i detalicznym – koszty własne to 3-4% całości kosztów

Rentowność wg podsektorów (2)

Rentowność brutto na działalności energetycznej [%]

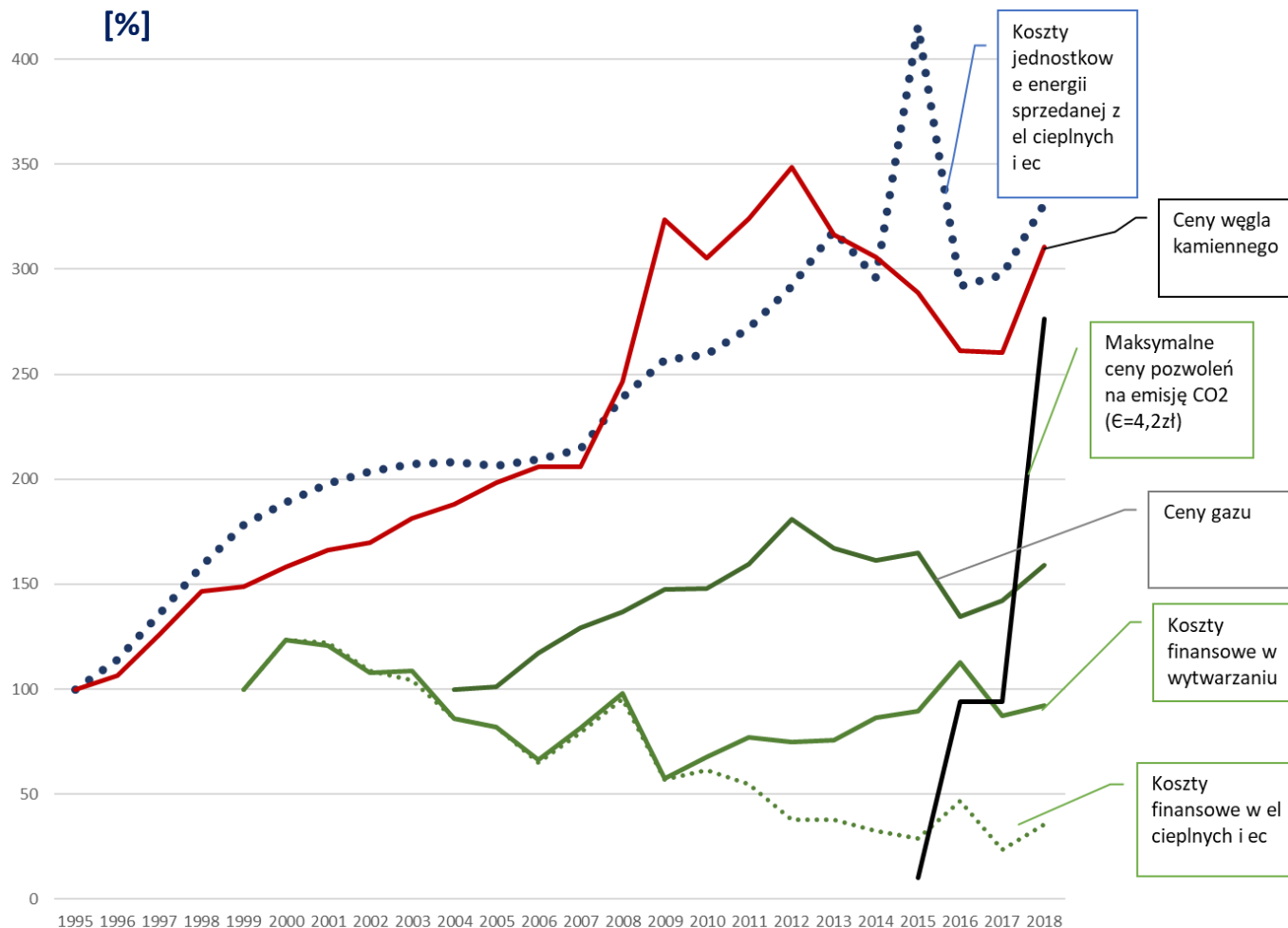

Rentowność obrotu hurtowego (grupy PO) w granicach 0-2%, około połowa przedsiębiorstw od lat osiąga wyniki w przedziale (-1) – 1 mln zł

Przez wiele lat zadowalającą rentowność osiągały elektrownie oparte o OZE (poza dużymi blokami na biomasę)

Załamanie rentowności dużych farm wiatrowych – okres testów na utratę wartości aktywów

Dynamika wybranych elementów kosztów wytwarzania

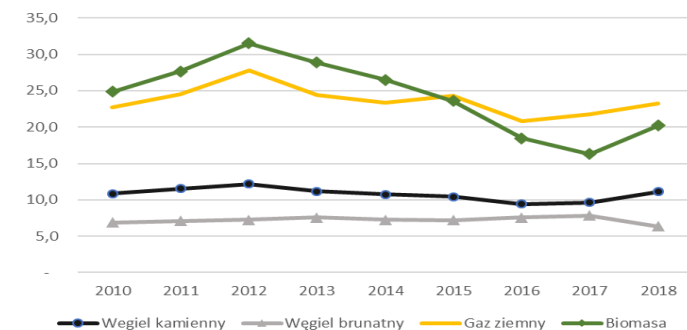
Wysoka dynamika cen węgla kamiennego (do r. 2012 oraz w ostatnich dwóch latach)

Ceny gazu w okresie 2013-2016 malały, ostatnio - wzrost

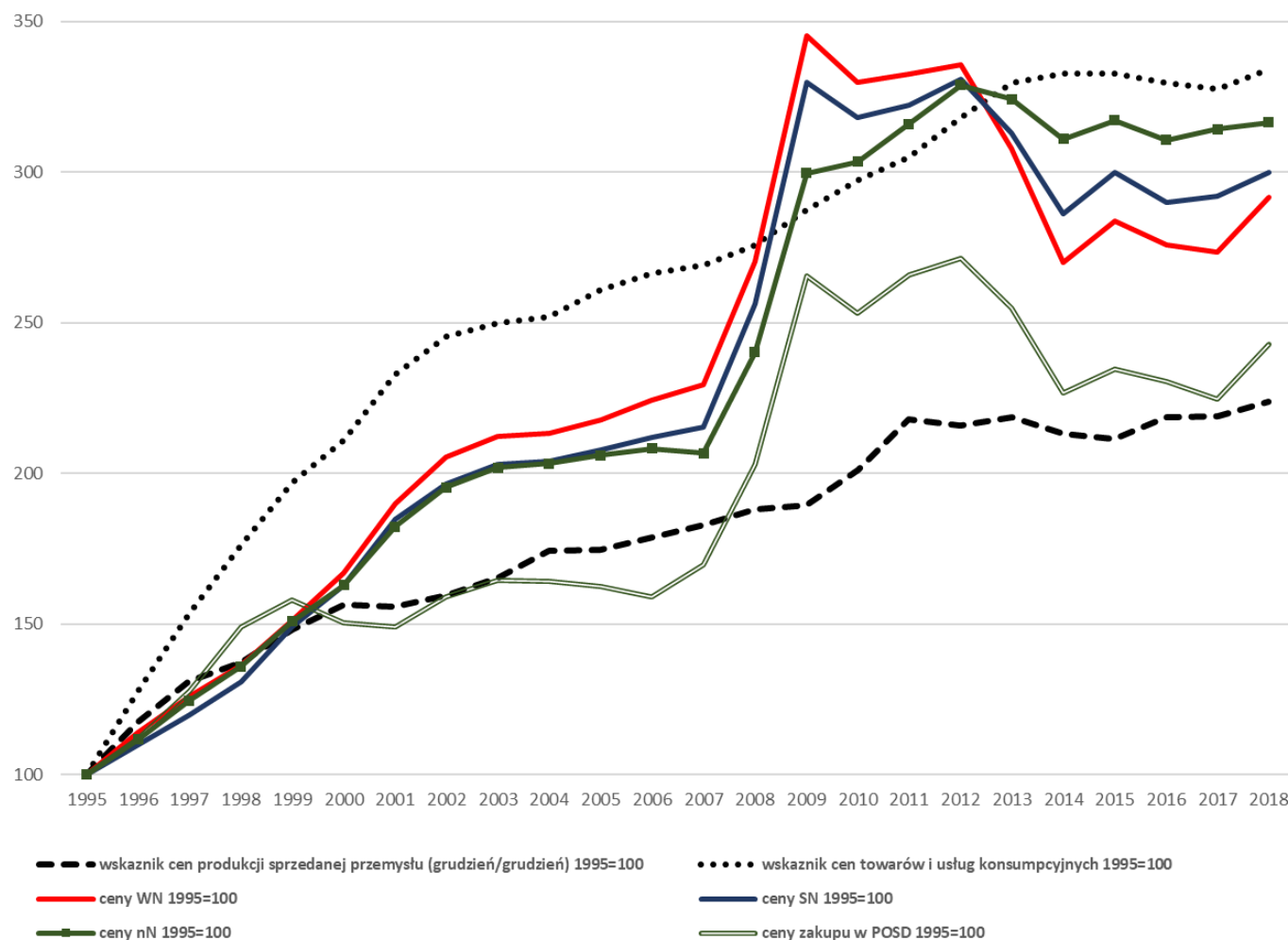
Dynamika kosztów finansowych –malejąca w dużych elektrowniach i elektrociepłowniach ale nie w podsektorze - elektrownie wiatrowe

Gwałtowny wzrost cen pozwoleń na emisję CO₂ [na rok 2019 korekta przydziałów pozwoleń darmowych dla elektrowni o ponad 12mln t]

Ceny paliw dla elektroenergetyki [zł/GJ]

Dynamika cen dla odbiorców komercyjnych [%]

Dynamika cen energii przekracza dynamikę cen produkcji sprzedanej przemysłu

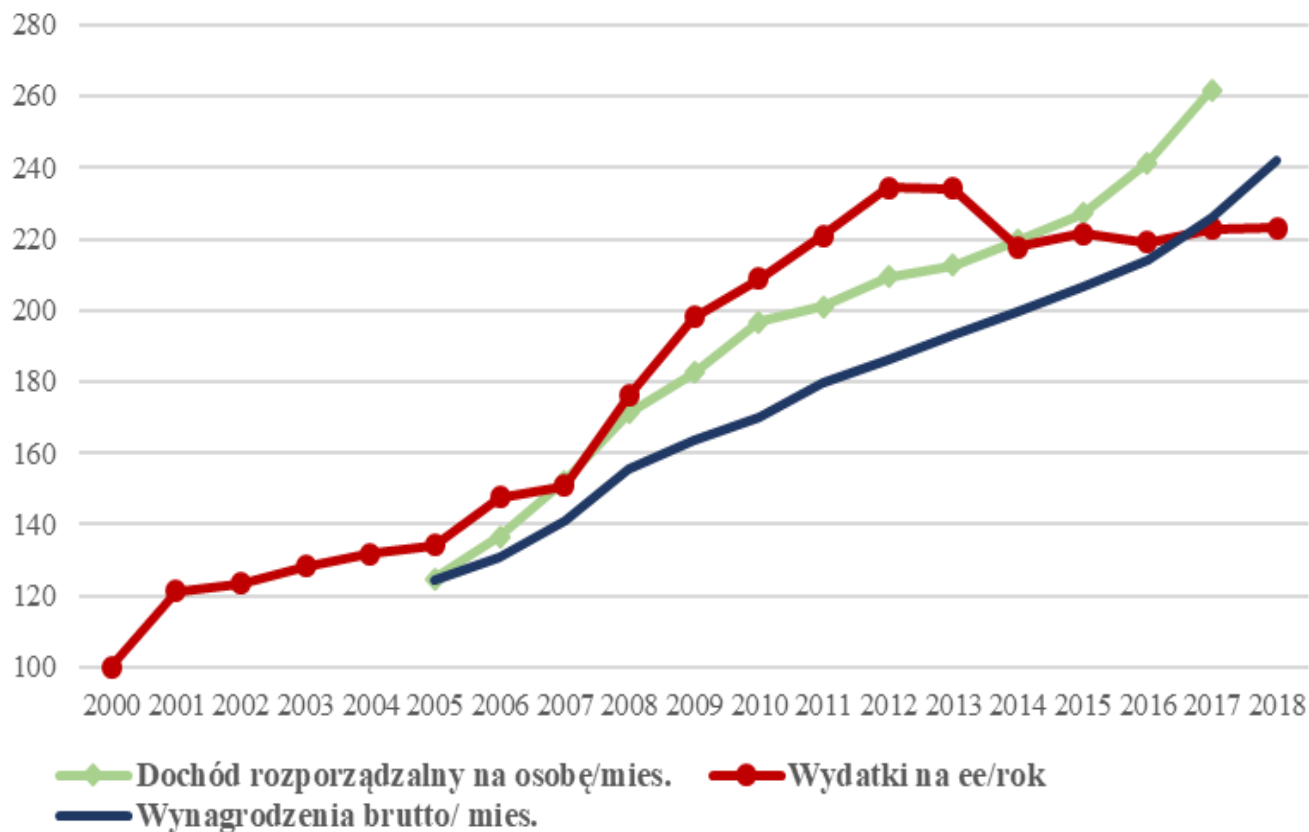
Zmiana sprzedawcy w grupach ABC – ponad 208 tys. na 2,3mln

Umowy sprzedaży w roku 2019 (zasada TPA):
WN - 85% energii
SN - 70%
nN – 55%

Odbiorcy przemysłowi [2017-2019]
Udział w sprzedaży
na WN - 87-78%
SN - 13-10%

Ceny i wydatki na energię elektryczną w gospodarstwach domowych

Dynamika wydatków na energię elektryczną, na tle dynamiki wynagrodzeń i dochodów GD [%]

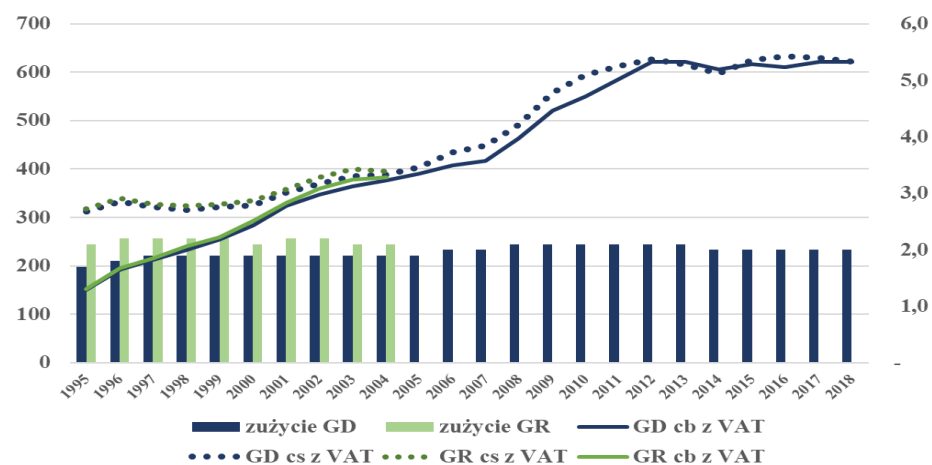

Przez wiele lat dynamika wydatków na energię elektryczną była wyższa niż dynamika wynagrodzeń i dochodów rozporządzalnych. W ostatnich latach trend jest odwrotny.

Wydatki wzrastały głównie w wyniku wzrostu cen (zblizonego do poziomu inflacji) – średnie zużycie energii przez gospodarstwa domowe utrzymuje się na poziomie (+/-) 2 MWh/rok

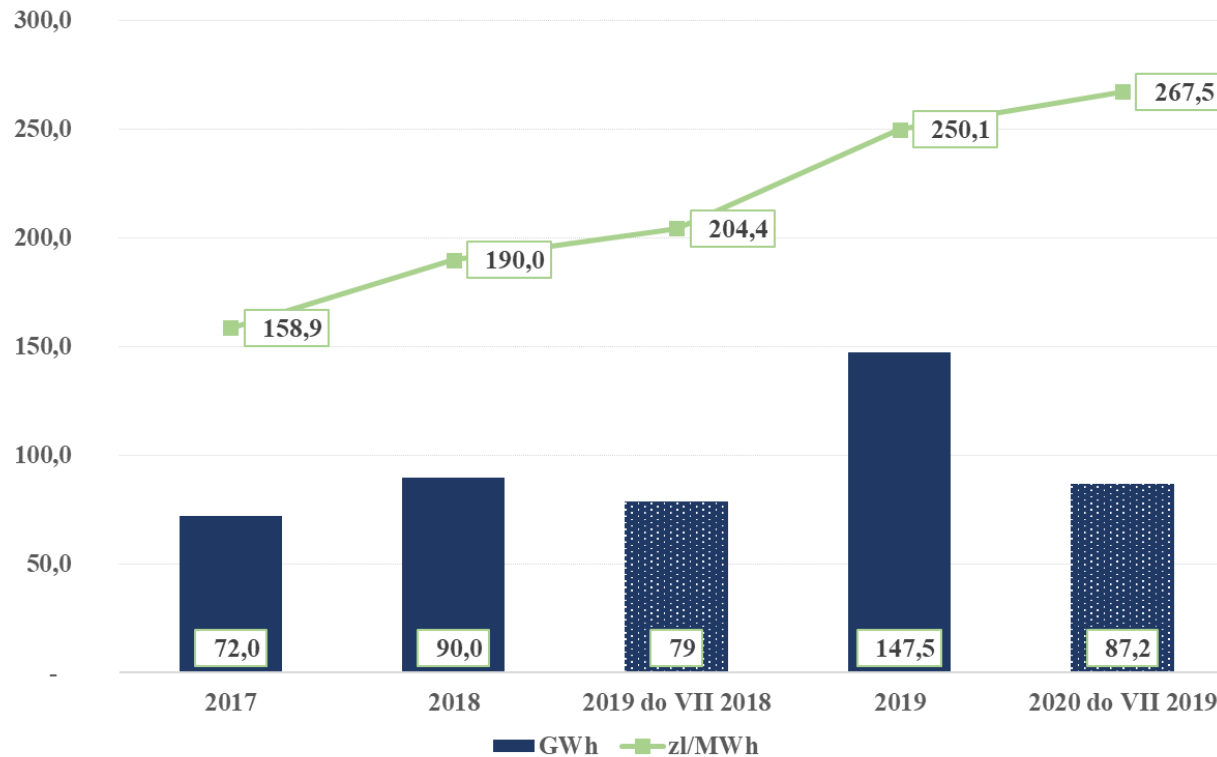
Niewielki odsetek GD zmieniło dotychczas sprzedawcę, ok. 4% z ponad 15mln

Ceny oraz zużycie energii w GD [zł/MWh; MWh]

Ostatnie lata na rynku hurtowym

Ceny i wolumeny energii w kontraktach Base TGE na kolejne lata [TWh / zł/MWh]

Ceny na kolejne lata (w kontraktach Base) cały czas rosną

Obroty wyższe -wprowadzenie 100% obowiązku sprzedaży energii na giełdzie, jednak po 7-miu miesiącach 2019 obrót w kontraktach Base na rok następny jest tylko o 8TWh większy niż przed rokiem.

Zdecydowanie wzrosły obroty na RTT w ramach roku (kontrakty Q i M)

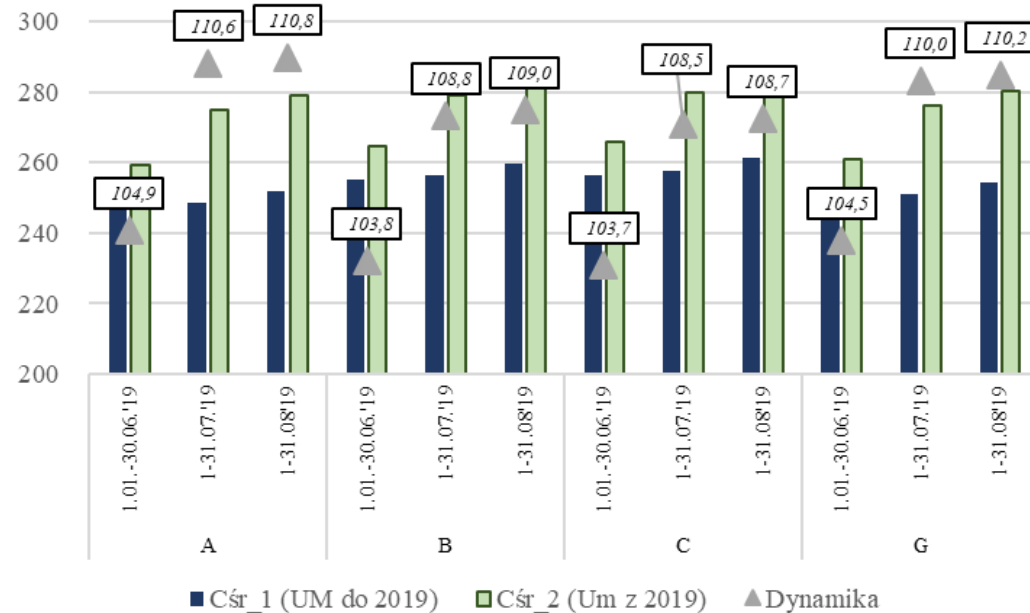
Aktywność wytwórców na rynku SPOT wzrosła w skali półrocza ponad dwukrotnie

Wzrósł istotnie wolumen energii kupowanej przez wytwórców poza RB

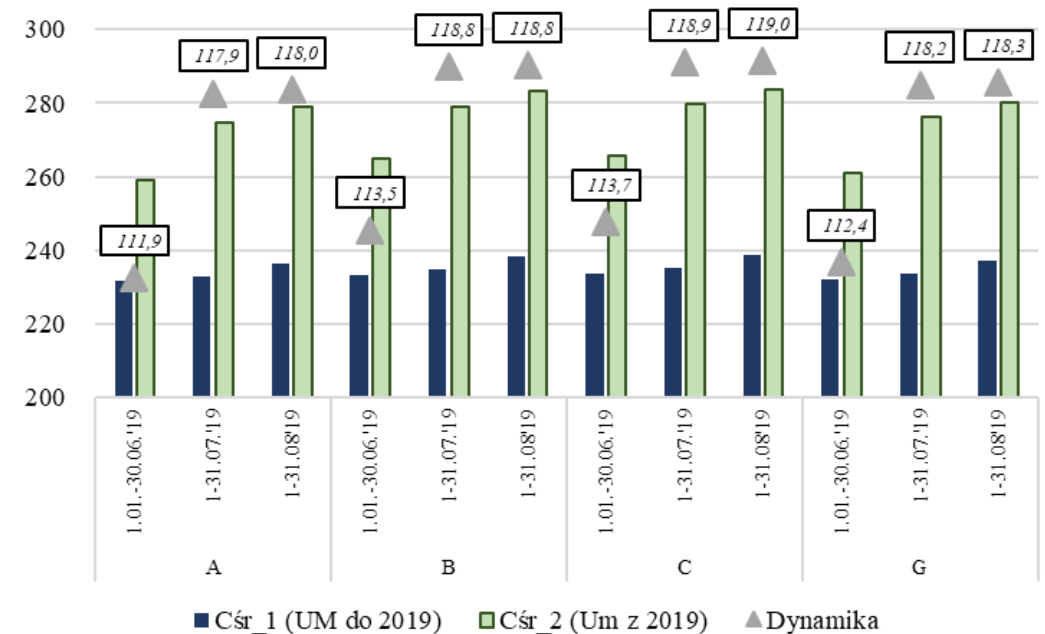
23% energii sprzedanej przez wytwórców konwencjonalnych w I półroczu 2019 stanowiła energia zakupiona

Ostatnie lata na rynku hurtowym

Ceny publikowane przez PURE zgodnie z „ustawą cenową” dla współczynnika $C=0$ [zł/MWh / %]

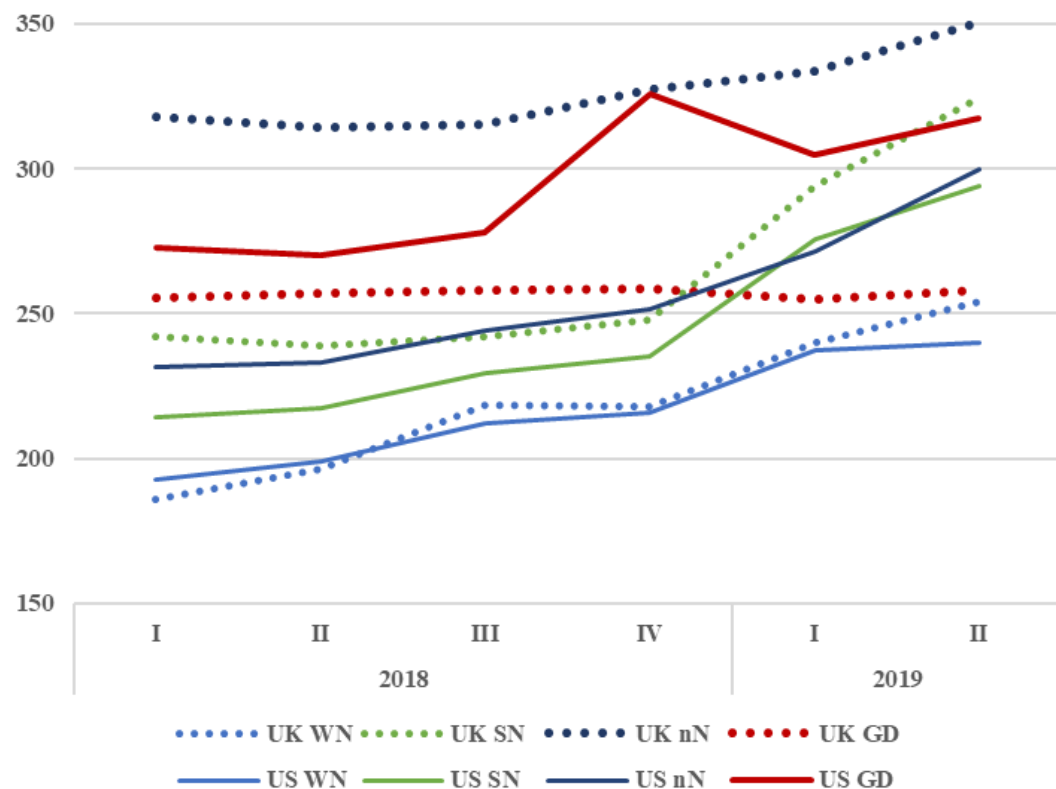
Ceny publikowane przez PURE zgodnie z „ustawą cenową” dla współczynnika $C=0,677$ [zł/MWh / %]

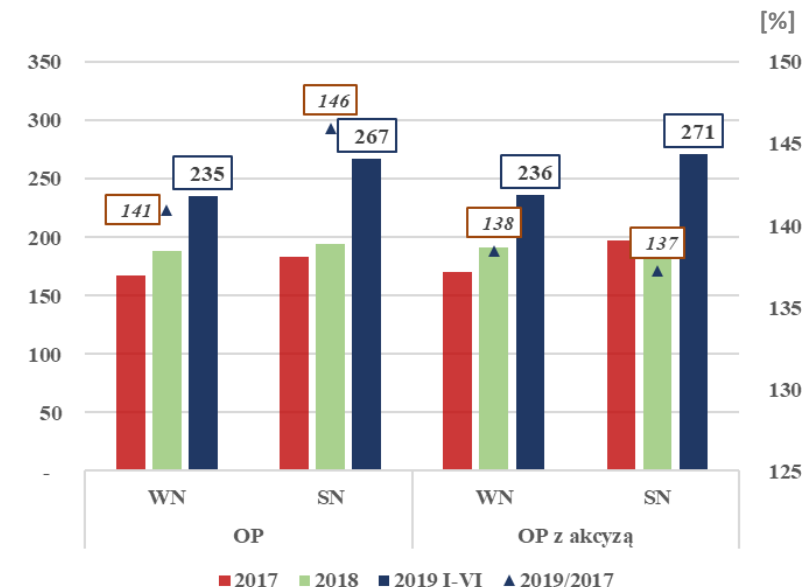
Średnioważone ceny energii elektrycznej na rynku hurtowym dla grup napięciowych, uwzględniane we wnioskach o rekompensatę finansową dla przedsiębiorstwa obrotu – dynamika cen z lipca'19 znacznie wyższa niż dynamika średnich cen z pierwszego półrocza'19 w stosunku do cen stosowanych dla umów zawartych przed rokiem 2019

Ostatnie lata na rynku detalicznym

Ceny dla odbiorców końcowych z akcyzą pobieraną przez PO i POSD [zł/MWh]

Ceny dla odbiorców przemysłowych [zł/MWh]

Ceny dla największych odbiorców, w tym odbiorców przemysłowych, oraz w US dla pozostałych odbiorców komercyjnych zaczęły rosnąć już w 2-gim kwartale 2018.

Ceny dla gospodarstw domowych pozostają na stałym poziomie

Wzmocnienie przepisów dotyczących sprzedawcy rezerwowego
Wprowadzenie osłony przed wzrostem cen pozwoleń na emisję CO₂ dla sektorów i podsektorów energochłonnych

Podsumowanie (1)

➤ DZIAŁANIA REALIZUJĄCE WSZYSTKIE CELE PE

W RÓŻNYCH OKRESACH I W RÓŻNYCH OBSZARACH RYNEK JEST OGRANICZANY (REGULOWANY) – ZACHOWANIA POŻĄDANE ZE WZGLĘDÓW SPOŁECZNYCH, POLITYCZNYCH, ŚRODOWISKOWYCH/KLIMATYCZNYCH SĄ WYMUSZANE, GDY NIE IDĄ W PARZE Z EKONOMICZNYM INTERESEM PRZEDSIĘBIORSTW

[-NORMY EMISYJNE, - ROZDZIAŁ DZIAŁALNOŚCI ENERGETYCZNYCH, -OBOWIĄZKI ZAKUPU ENERGII, CERTYFIKATÓW, -OBOWIĄZEK UDZIAŁU W RYNKACH GIEŁDOWYCH, -WYZNACZANIE OBSZARÓW INWESTOWANIA, -OBOWIĄZKI WOBEC PROSUMENTÓW, - USŁUGA PUBLICZNA]

➤ BEZPIECZEŃSTWO ENERGETYCZNE

- ✓ UTWORZENIE DUŻYCH GRUP ENERGETYCZNYCH NIE WZMOCNIŁO ICH SYTUACJI FINANSOWEJ NA TYLE ABY ZAPEWNIĆ ZDOLNOŚCI INWESTYCYJNE NIEZBĘDNE DO UTRZYMANIA BEZPIECZNEGO POZIOMU ZASOBÓW WYTWÓRCZYCH
- ✓ RYNEK JEDNOTOWAROWY NIE WYGENEROWAŁ SYGNAŁÓW CENOWYCH SPRZYJAJĄCYCH INWESTOWANIU W MOCE WYTWÓRCZE
- ✓ NAJWIEKSZE KONCERNY PRZEMYSŁOWE ROZPOCZĘŁY PROCESY SAMODZIELNEGO ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA
- ✓ LATA 90-TE XX WIEKU - PRZEKONANIE O KONIECZNOŚCI ODCHODZENIA ELEKTROENERGETYKI OD FORMUŁY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ -> WIEK XXI – KONIECZNOŚĆ UWZGLĘDNIANIA POTRZEB ODBIORCÓW WRAŻLIWYCH ORAZ PROBLEMÓW UBÓSTWA ENERGETYCZNEGO

Podsumowanie (2)

- **RÓWNOWAŻENIE INTERESÓW PRZEDSIĘBIORSTW ENERGETYCZNYCH I ODBIORCÓW ENERGII -**
 - ✓ **UTWORZENIE DUŻYCH GRUP ENERGETYCZNYCH NIE WZMOCNIŁO ICH SYTUACJI FINANSOWEJ NA TYLE ABY ZAPEWNIĆ ZDOLNOŚCI INWESTYCYJNE NIEZBĘDNE DO UTRZYMANIA BEZPIECZNEGO POZIOMU ZASOBÓW WYTWÓRCZYCH**
 - ✓ **CENY DLA ODBIORCÓW KOMERCYJNYCH, POMIMO WYHAMOWANIA WZROSTU W LATACH 2010-2017, STOSUNKOWO WYSOKIE**
 - ✓ **URUCHOMIENIE DZIAŁAŃ OSŁONOWYCH DLA ODBIORCÓW ENERGOCHŁONNYCH**
 - ✓ **WZROST CEN ENERGII DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH MOŻNA OCENIĆ JAKO UMIARKOWANY**

- **UWZGLĘDNIANIE WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA**

NEGATYWNY WPŁYW ELEKTROENERGETYKI NA ŚRODOWISKO NATURALNE ZOSTAŁ ZASADNICZO OGRANICZONY, JEDNAK NADAL POZOSTAJE DO ROZWIĄZANIA KWESTIA EMISJI DWUTLENKU WĘGLA ZALEŻNA W DECYDUJĄCY SPOSÓB OD STRUKTURY NOŚNIKÓW ENERGII

- **ROZWÓJ KONKURENCJI**

WYTWARZANIE I OBRÓT - PRZEDSIĘBIORSTWA DZIAŁAJACE W RAMACH 4 DUŻYCH GRUP ENERGETYCZNYCH DOMINUJĄ RYNEK

Podsumowanie (3)

- **OSZCZĘDNE I RACJONALNE UŻYTKOWANIE PALIW I ENERGII**
 - ✓ **POPRAWA SPRAWNOŚCI DOSTARCZANIA ENERGII ELEKTRYCZNEJ**
 - ✓ **TEMPO WZROSTU ZAPOTRZEBOWANIA STOSUNKOWO NISKIE**

- **UWZGLĘDNIANIA ZOBOWIĄZAŃ WYNIKAJĄCYCH Z UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH**
SYSTEMATYCZNE USZCZEGÓŁOWIANIE I ROZBUDOWA PRZEPISÓW EUROPEJSKICH
 - ✓ **WSKAZUJE NA TRUDNOŚCI W PRZEŁAMYWANIU MONOPOLISTYCZNYCH ZACHOWAŃ TRADYCYJNYCH WIELKICH FIRM ENERGETYCZNYCH(?)**
 - ✓ **GENERUJE NOWE OBOWIĄZKI I NOWE OBSZARY KOSZTÓW, KTÓRE PRZYNAJMNIEJ W CZĘŚCI MUSZĄ BYĆ PRZENIESIONE NA ODBIORCÓW**

Dziękuję za uwagę

Hanna Mikołajuk

Agencja Rynku Energii S.A.

ul. Bobrowiecka 3

00-728 Warszawa

tel.: 22 444 20 00

email: biuro@are.waw.pl

www.are.waw.pl